

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **P., a.s., N.T.**, IČO: X., zast. JUDr. J., advokátkou so sídlom Z.B. proti žalovanému: **Doc. Ing. J.L., CSc., .H.B.**, zast. JUDr. M., CSc., advokátom so sídlom N., **o zaplatenie 9 206,92 Eur (277 367,60 Sk) s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10 Cb 383/99, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. októbra 2007, č. k. 3 Cob 37/2007-337, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalobcu sa **z a m i e t a.**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet zástupcu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 486,62 Eur.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave rozsudkom z 18. októbra 2006, č. k. 10 Cb 383/99-289 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 206,92 Eur

(277 367,60 Sk) spolu so 17,6% úrokom z omeškania ročne, počnúc dňom 6. júna 1999 až do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 1 061,97 Eur (31 993 Sk). Vo zvyšnej časti konanie zastavil.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia istiny titulom vykonaných stavebných prác a dodaného materiálu na objekt rekonštrukcie rodinného domu žalovaného v I.. Účastníci konania uzatvorili zmluvu o dielo 23. októbra 1998 a dodatok č. 1 k zmluve 3. decembra 1998 s termínom začatia prác 1. novembra 1998 a dokončenia marec 1999. Žalovaný za dielo nezaplatil stavebné práce vyúčtované faktúrou č. 30612099 v sume 7 934,17 Eur (239 024,70 Sk) a faktúru č. 303820099, ktorou žalobca vyfakturoval materiál dodaný žalovanému v sume 6 915,72 Eur (208 342,90 Sk). Z tejto faktúry žalobca odpočítal zálohu od žalovaného vo výške 5 642,97 Eur (170 000 Sk), teda z faktúry zostalo zaplatiť 1 272,75 Eur (38 342,90 Sk).

Prevzatie stavebných prác i materiálu podpísal 30. marca 1999 splnomocnený zástupca žalovaného Ing. S.. Obranu žalovaného, že poskytnutú zálohu 5 642,97 Eur (170 000 Sk) mal žalobca odpočítať z faktúry za stavebné práce (f. č. 30612099), pretože žiadny materiál žalobca na stavbu po skončení zmluvy nedodal, považoval prvostupňový súd za nedôvodnú. Taktiež považoval obranu žalovaného za nedôvodnú, pokiaľ sa týka náhrady škody. Účastníci konania odstúpili od zmluvy 5. marca 1999.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cenu za práce vykonané do odstúpenia od zmluvy, keďže žalobca práce vykonal a žalovaný ich prijal, čo bolo preukázané zo súpisu vykonaných prác a dodávok zo 6. apríla 1999 a zisťovacieho protokolu o vykonaných stavebných prácach zo 6. apríla 1999, ktoré podpísal stavebný dozor Ing. M. S.. Žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cenu za materiál dodaný po odstúpení od zmluvy, ktorý prevzal Ing. M. S.. Žalovaný uznal oprávnenosť fakturácie vo výške 7 934,17 Eur (239 024,70 Sk) dňa 2. júna 1999 a zároveň navrhol, že uvedenú sumu zaplatí v splátkach 995,82 Eur (30 000 Sk) mesačne.

Žalovanému vznikla aj povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 17,6% ročne od 6. júna 1999 do zaplataenia.

Konanie vo zvyšnej časti úroku z omeškania zastavil podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p. pre späťvzatie žaloby.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu žalobcovi.

Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní žalovaného rozsudkom z 3. októbra 2007, č. k. 3 Cob 37/2007-337 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a žalobu zamietol. Zároveň žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 2 453 Eur (73 899 Sk).

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil odovzdanie predmetu kúpy (materiálu), keď považoval za prevzatie materiálu „súpis vykonaných prác a dodávok“ z 30. marca 1999, podpísaný stavebným dozorom investora (žalovaného). Žalovanému žalobca najprv doručil nepodpísaný súpis vykonaných prác (prevzatie materiálu) a až dodatočne listom z 20. mája 1999 opakovane doručil s podpisom stavebného dozoru investora na súpise.

Žalovaný udelil 2. novembra 1998 plnomocenstvo Ing. M. na zastupovanie vo všetkých úkonoch, týkajúcich sa stavebných prác pri rekonštrukcii rodinného domu v obci I. č. 210 podľa stavebného povolenia č. F 98/2269-ZTZ, vydanom v Trenčíne 23. septembra 1998. Nesplnomocnil menovaného na prevzatie predmetu kúpy, t. j. materiálu od žalobcu.

Žalobca teda v konaní neunesol dôkazné bremeno, že mal nakúpený materiál, ktorý nemohol použiť na stavbe z dôvodu, že žalovaný k 5. marcu 1999 odstúpil od zmluvy a že takýto materiál ako predmet kúpy kupujúcemu odovzdal a kupujúci ho prevzal.

Zo „súpisu vykonaných prác a dodávok“ nevyplýva, že stavebný dozor prevzal nejaký materiál. Doklad označený ako súpis vykonaných prác a dodávok, ktorý potvrdil Ing. M. S., nie je dôkazom o prevzatí stavebných prác a ani dokladom o odovzdaní a prevzatí materiálu, lebo z jeho obsahu vyplýva len „fakturujeme za nákup materiálu dľa faktúr dodávateľa“. Z tohto znenia nemožno vyvodit', že žalobca preukázal, že materiál fakticky odovzdal žalovanému (dodací list). Takýmto dokladom nie je ani záznam z 23. marca 1999 podpísaný taktiež len stavebným dozorom investora.

Žalobca za vykonané práce za január 1999 vystavil žalovanému f. č. 106520099 na 1 328,75 Eur (40 029,80 Sk), ktorá bola zaplatená a faktúru č. 306120099 za práce vykonané za mesiac január až marec (do 5. marca 1999) na sumu 7 934,17 Eur (239 024,70

Sk) - podľa rozpisu v súpise 23. marca 1999 žalobca účtoval práce podľa ZoD v sume 1 855,64 Eur (55 903 Sk), podľa dodatku č. 1 k zmluve 2 464,88 Eur (74 257 Sk), dodatku č. 2 k ZoD sumu 3 235,05 Eur (97 459 Sk) a navyše práce podľa stavebného denníka 1 214,50 Eur (36 588 Sk) + 6% DPH ku všetkým položkám.

V čl. V bod 5.7 zmluvy si účastníci dohodli, že ak objednávateľ (žalovaný) odstúpi od zmluvy, zaväzuje sa zaplatiť žalobcovi skutočne vykonané práce do odstúpenia od zmluvy, a to na základe vzájomne odsúhlasenej kalkulácie vykonaných prác.

Odvolačný súd konštatoval, že dodatok č. 2 k ZoD nebol uzatvorený, a preto žalobca žalovanému v predmetnej faktúre nesprávne účtoval sumu 3 235,05 Eur (97 459 Sk) + 6% DPH z titulu dodatku č. 2. Žalobca nepreukázal aké práce, resp. čo z titulu tohto neexistujúceho dodatku žalovanému vyúčtoval. To isté platí i o navyše prácach, ktoré boli vyúčtované v sume 1 214,50 Eur (36 588 Sk) + 6% DPH.

Žalobca nepreukázal aké práce tvoria navyše práce, ani ich vykonanie, keďže neexistuje doklad s uvedením zoznamu a vykonania navyše prác.

Oznámenie v stavebnom denníku, že sú potrebné navyše práce, resp. ich objednanie, ešte nesvedčí o tom, že tieto práce boli vykonané.

Z predmetných faktúr zrejme oprávnená bola vyúčtovaná suma 1 855,64 Eur (55 903 Sk) + 6% DPH a 2 464,88 Eur (74 257 Sk) + 6% DPH (práce podľa ZoD a dodatku č. 1), t. j. 4 579,63 Eur (137 966 Sk). Žalovaný poskytol žalobcovi zálohu 5 642,91 Eur (170 000 Sk), ktorú žiadal odpočítať z tejto faktúry. Po odpočítaní zálohy zostáva v neprospech žalobcu suma mínus 1 063,33 Eur (32 034 Sk).

Žalovaný však svoj návrh na odpočítanie zálohy uplatnil len v rámci obrany, a preto sa odvolací súd vysporiadaním tejto sumy nezaoberal, t. j. 1 063,33 Eurami (32 034 Sk). Odvolací súd sa vzhľadom na právne posúdenie veci nezaoberal ani obranou žalovaného, že žalobca mu na stavbe spôsobil škodu.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu žalovanému.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalobca z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.

Žalobca poukazuje na nesprávne právne posúdenie veci, keď aj podľa zmluvy o dielo, aj podľa osobitného listu, objednávky žalovaného, vznikla skutočnosť, ktorá žalobcu odôvodňovala vystaviť faktúry za dodanie materiálu v sume vyššej ako 3 319,39 Eur (100 000 Sk) v priebehu mesiaca. Zálohu na obstaranie materiálu v sume 5 642,91 Eur (170 000 Sk) žalovaný poskytol 26. novembra 1998, čo je nesporné. Prevzatie materiálu bolo potvrdené stavebným dozorm Ing. M. S. v súpise vykonaných prác a dodávok z 30. marca 1999 i dokazovaním.

Žalovaný vystavil 2. novembra 1998 Ing. M. S. plnomocenstvo na jeho zastupovanie vo všetkých úkonoch, týkajúcich sa stavebných prác pri rekonštrukcii rodinného domu v I..

Žalovaný nikdy neoznámil žalobcovi, že neschvaľuje úkon prevzatia dodávky materiálu na stavbu. Jediná námietka žalovaného sa týkala dátumu podpísania súpisu vykonaných prác a dodávok, ktorý bol po dátume odstúpenia od ZoD. Plnomocenstvo pre Ing. M. S. nebolo podmienené účinnosťou Zmluvy o dielo. Ak nemalo platiť, žalovaný ho mal odvolať a doručiť žalobcovi.

Ing. S. pracoval ako stavebný dozor aj počas stavebných prác nového dodávateľa stavby p. S., a to do 11. novembra 2000.

Rozhodnutie súdu o rozsahu plnomocenstva je nad rámec odvolania.

Žalobca poukázal na faktúry, ktoré majú náležitosti dohodnuté v ZoD. Žalovaný tieto nespochybňoval, až po podaní žaloby začal spochybňovať oprávnenosť fakturácie.

Dodávka stavebného materiálu bola preukázaná Ing. M. S., tento materiál bol odovzdaný Ing. S.. V stavebnom denníku je uvedené, že dodávateľ predložil faktúry na zakúpený materiál.

Odvolačný súd konal nad rozsah a dôvody odvolania, keď sa zaoberal právnym vzťahom medzi žalovaným a spoločnosťou M., s.r.o., ako i f. č. 306120099 vo výške 7 934,27 Eur (239 027,70 Sk), ktorú právna zástupkyňa žalovaného uznala za oprávnenú.

Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaný sa písomne vyjadril k dovolaniu žalobcu a uviedol, že odvolací súd sa riadne a v rámci zákona zaoberal všetkými tvrdeniami žalobcu i žalovaného, keďže žalovaný v rámci prvostupňového konania uvádzal, že nebol riadne zistený skutkový stav, čo bolo podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu, keď tento skúmal pravdivosť tvrdení a predložených dôkazov. Dovolateľ v dovolaní neuviedol žiaden právne relevantný dôkaz, ktorým by preukázal pravdivosť svojho tvrdenia.

Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a zaviazal ho na znášanie trov dovolacieho konania za 2 úkony právnej pomoci á 237,34 Eur a 2x režijný paušál á 5,97 Eur, spolu 486,62 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas a že je i podľa ust. § 238 ods. 1 O.s.p. prípustné, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolateľ podal dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. môže spočívať v tom, že súd na správne zistený skutkový stav veci aplikoval nesprávny právny predpis alebo že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil.

Dovolateľ napáda rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý konal nad rozsah a dôvody odvolania podaného žalovaným, vyslovil právny názor k zmluve, uzatvorenej medzi spoločnosťou M., s.r.o. a žalovaným.

Podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 18. októbra 2006, č. k. 10 Cb 383/99-289, v ktorom namietal, že prvostupňový súd nesprávne skutkovo

posúdil právny stav veci a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh žalobcu zamietne a žalobcu zaviazne na trovy konania (č. l. 297).

Odvolací súd je viazaný len kvantitatívnou stránkou odvolacieho návrhu, ktorá má vzťah k rozhodnutiu prvostupňového súdu ako celku a jednak k jednotlivému jeho výroku.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda a preskúma, určuje odvolateľ tým, že v odvolaní presne vymedzil, či navrhuje rozhodnutie prvostupňového súdu preskúmať ako celok alebo či smeruje proti niektorému alebo niektorým jeho výrokom.

Z odvolania žalovaného - jeho obsahu vyplýva, že napáda celý rozsudok prvostupňového súdu, čo nepochybne vyplýva z jeho návrhu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Dovolací súd preto námietku žalobcu, že odvolací súd konal nad rozsah a dôvody odvolania, považoval za nedôvodnú.

Ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (str. 6 napadnutého rozsudku) odvolací súd len pre úplnosť sa zaoberal mandátnou zmluvou, uzatvorenou medzi žalovaným a s.r.o. M..

V danej veci vyslovený názor odvolacieho súdu na túto zmluvu a konanie stavebného dozoru investora smeruje k hodnoteniu výpovede Ing. M. S., ako i jeho podpisov ako stavebného dozoru žalovaného odvolacím súdom. O tom, že týmto názorom nebol súd prvého stupňa viazaný svedčí aj fakt, že prvostupňový súd, ako uvádza dovolateľ, rozhodol v prospech Ing. S. v spore medzi žalovaným a Ing. M. S., M., s.r.o.

Dovolateľ má za to, že odvolací súd neprihliadol k uznaniu záväzku zo strany žalovaného, týkajúceho sa dodávky materiálu.

Medzi spornými stranami bola uzatvorená Zmluva o dielo č. 40 - D - 1998 (č. l. 3) podľa § 631-651 Občianskeho zákonníka dňa 23. októbra 1998.

Preto uznanie dlhu treba posudzovať podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka.

Ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval (§ 558 Obč. zák.).

Odvolačný súd preto správne postupoval, keď v zmysle vyššie citovaného ust. § 558 Obč. zák. nepovažoval žalovaného list z 2. júna 1999 adresovaný žalobcovi za uznanie dlhu, keďže v predmetnom liste spochybňuje pohľadávku vo výške 277 367,60 Sk. Teda nejde o prejav vôle žalovaného smerujúci žalobcovi, v ktorom uznáva svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky. Preto chýbajú v tomto žalovaného prejave atribúty vyžadované v § 588 Obč. zák., a preto nie je možné takýto prejav žalovaného považovať za uznanie záväzku.

Dovolací súd však poukazuje na Zmluvu o dielo č. 40 - D - 1998 z 23. októbra 1998, a to do jej článku IX - zmluvné pokuty, odstúpenie od zmluvy a prerušenie prác.

Žalovaný písomne 5. marca 1999 odstúpil od predmetnej zmluvy o dielo č. 40 - D - 1998 po vzájomnej dohode na základe článku IX tak, že dňa 8. marca 1999 o 10,00 hod. zhotoviteľ - žalobca uvoľní stavenisko.

V článku IX zmluvy o dielo si účastníci konania dohodli možnosť odstúpenia od zmluvy odberateľom (bod 9.06), ako aj zhotoviteľom (bod 9.07).

Podľa názoru dovolacieho súdu došlo k odstúpeniu od zmluvy podľa čl. IX bod 9.06 a nie podľa čl. V bod 5.07.

Ako tvrdil žalovaný v priebehu celého konania na súde I. stupňa, ako i na odvolacom konaní, žalobca za nepriaznivého počasia vykonal stavebné práce - demontáž krovu, rozobranie nadmurovky - 18. februára 1999, za sneženia, čím spôsobil, že sa objavili trhliny na železobetónovej doske podpivničenej časti stavby, a preto žalovaný odstúpil od ZoD.

Teda žalovanému vzniklo právo na zaplatenie pokuty vo výške 10% z ceny nevykonaných prác.

Dovolací súd poukazuje na čestné prehlásenie p. S. z 8. júna 2000 (č. l. 166).

Taktiež dovolací súd poukazuje na čestné prehlásenie p. S. S. (č. l. 170), v zmysle ktorého vyplýva, že v apríli 1999 nastúpil k objednávateľovi Doc. Ing. J. na dokončenie začatej rekonštrukcie rodinného domu v I.. V čase jeho nástupu na stavbu bol dom bez krovu a žiadny novo dodaný stavebný materiál sa na stavbe nenachádzal a na dvore sa nachádzali iba staré hrady pôvodného krovu. Nezastavaný pozemok dvor domu bol celý zaprataný

sutinou a nový stavebný materiál by ani pred vypratím sutiny nebolo možné na predmetnom pozemku uložiť.

Túto skutočnosť môžu potvrdiť aj jeho bývalí zamestnanci, ktorí na stavbe pracovali.

Dovolací súd preto považoval právny záver odvolacieho súdu, že žalobca nepreukázal dodanie stavebného materiálu žalovanému za správny, pretože prevzatie materiálu „v súpise vykonaných prác a dodávok“, podpísaný stavebným dozorom žalovaného, tvrdenie žalobcu nepreukazuje (f. č. 303820099 z 30. marca 1999 na 208 342,90 Sk).

Odvolací súd taktiež vecne správne zhodnotil faktúru č. 3061120099, keď konštatoval, že dodatok č. 2 k zmluve o dielo nebol uzatvorený, pričom žalobca nepreukázal aké práce, resp. čo z titulu tohto neexistujúceho dodatku žalovanému vyúčtoval. Taktiež dovolací súd sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že žalobca nepreukázal, aké práce tvoria navyše práce a že ich vykonal.

Ako oprávnene vyúčtovaná bola suma 55 903 Sk + 6% DPH a 74 256 Sk + 6% DPH (podľa ZoD a dodatku č. 1), t. j. 137 966 Sk.

Žalobca si neoprávnene započítal čiastku 170 000 Sk - zálohu žalovaného na nedodaný materiál, po odpočítaní zálohy zostáva v neprospech žalobcu suma 32 034 Sk (170 000 Sk záloha žalovaného - 137 966 Sk - oprávnene vyúčtované práce žalobcom).

Dovolací súd poukazuje záverom na vypovedanie zmluvy žalovaným, t. j. 5. marca 1999 a čas udávaný žalobcom o dodaní materiálu 30. marca 1999, resp. 20. mája 1999 a začatím rekonštrukčných prác p. S. S. v apríli 1999, čo taktiež potvrdzuje záver odvolacieho súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu podľa ust. § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol, keďže v danej veci neboli dané dôvody odvolania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. a nezistil ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t. j. žalovanému. Trovy dovolacieho konania predstavujú náhradu trov

vzniknutých žalovanému právnym zastúpením za 2 úkony právnej pomoci á 237,34 Eur + 2x režijný paušál á 5,97 Eur, spolu 486,62 Eur.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.